

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2021/57,

25. jaanuar 2021,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 (mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH)) XVII lisa seoses pliid sisaldava laskemoonaga märgaladel või nende ümbruses

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 68 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisas on kehtestatud teatavate ohtlike ainete, segude ja toodete tootmise, turule viimise ja kasutamise piirangud. Kõnealuse lisa kanne 63 sisaldab piiranguid plii (CASi nr 7439-92-1, EÜ nr 231-100-4) ja pliiühendite suhtes.
- (2) Liit ja 23 liikmesriiki on Aafrika ja Euraasia rändveelindude kaitse kokkuleppe ⁽²⁾ osalised. Aafrika ja Euraasia rändveelindude kaitse kokkuleppele lisatud tegevuskava punktis 4.1.4 nõutakse kokkuleppeosalistelt, et nad püüaksid järk-järgult lõpetada pliid sisaldava laskemoona kasutamise märgaladel jahipidamisel nii kiiresti kui võimalik vastavalt enda kehtestatud ja avaldatud ajakavadele.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ ⁽³⁾ artikli 4 lõike 2 kohaselt peavad liikmesriigid reeglipäraselt esinevate rändliikide suhtes kaitsemeetmete võtmisel pöörama erilist tähelepanu märgalade ja eelkõige rahvusvahelise tähtsusega märgalade kaitsele.
- (4) Komisjon palus 3. detsembril 2015 Euroopa Kemikaaliametil (edaspidi „amet“) vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 69 lõikele 1 koostada toimik eesmärgiga pikendada kõnealuse määruse XVII lisas sätestatud plii ja pliiühendite kasutamise piirangut, et ohjata ohtu, mida põhjustab keskkonnale ja inimeste tervisele pliid või pliiühendeid sisaldava laskemoona kasutamine märgaladel laskmisel (edaspidi „XV lisa kohane toimik“). Samal ajal palus komisjon ametil hakata koguma teavet pliid sisaldava laskemoona muude kasutusviiside kohta, sealhulgas jahipidamise kohta maa-aladel, mis ei ole märgalad, ja sportlaskmise kohta, ning pliist raskuste kasutamise kohta kalapüügil.

⁽¹⁾ ELT L 396, 30.12.2006, lk 1.

⁽²⁾ https://www.unep-aewa.org/sites/default/files/basic_page_documents/agreement_text_english_final.pdf

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).

- (5) 21. juunil 2017 avaldas amet XV lisa kohase toimiku, ⁽⁴⁾ milles tehti ettepanek kehtestada piirang pliidi ja pliiühendeid sisaldava laskemoona kasutamisele jahipüssist laskmisel märgaladel või juhul, kui lastud laskemoon võib maanduda märgalale. Amet tegi ka ettepaneku kehtestada piirang vähemalt 1 % ulatuses pliidi sisaldava laskemoona („pliiioon“) valdamisele märgaladel, et piirangut, mis käsitleb pliidi sisaldava laskemoona kasutamist laskmisel, saaks võimalikult tõhusalt jõustada. Amet jõudis järeldusele, et plii kasutamine laskemoonas märgaladel kujutab endast ohtu veelindudele, kellele pliidi sisaldava laskemoona allaneelamine avaldab toksikoloogilist mõju, põhjustades ka surma.
- (6) Pliimürgistuse tagajärjel sureb liidus hinnanguliselt ligikaudu üks miljon veelindu aastas. Plii kasutamine laskemoonas ohustab ka liike, kes toituvad pliidi sisaldava laskemoonaga saastunud lindudest, ning inimesi, kes tarbivad pliidi sisaldava laskemoonaga lastud veelinde, kuigi viimast ohtu hindas amet ainult kvalitatiivselt. Inimese kokkupuudet pliiga seostatakse neuroloogilise arengu ja neerufunktsiooni häirete, viljakusprobleemide, hüpertensiooni, nurisünnituste ja surmaga.
- (7) Amet jõudis järeldusele, et pliivaba laskemoona alternatiivid, nagu teras- ja vismutkuulid, on laialdaselt kättesaadavad, tehniliselt teostatavad ning nende ohu-, keskkonna- ja riskiprofiilid on pliidi sisaldavast laskemoonast paremad. Lisaks on teraslaskemoon, mis on kõige tõenäolisem alternatiiv, kättesaadav pliidi sisaldava laskemoonaga samaväärse hinnaga.
- (8) Enamikus liikmesriikides on olemas sätted, mis keelavad või piiravad pliidi sisaldava laskemoona kasutamist märgaladel, kuid eeskirjade erinevuse tõttu on ohu vähendamise määr erinev. Lisaks läbivad rändlindude rändeteed tavaliselt mitut liikmesriiki ja seetõttu võivad linnud neelata pliidi sisaldavat lastud laskemoona liikmesriikides, kus meetmeid ei ole kehtestatud või need on vähem ranged. XV lisa kohasest toimikust ilmnes, et märgalal pliidi sisaldava laskemoona kasutamisest tulenevate ohtude ühtlustatud viisil käsitlemiseks on vaja võtta kogu liitu hõlmavaid meetmeid. Ühtlustamisõigusaktide aluseks peaks siiski olema kõrge kaitsetaseme kehtestamine. Ühtlustamisega ei tohiks seega kohustada liikmesriike, kellel on rangemad siseriiklikud sätted laskemoona pliiisalduse kohta, kõnealustest sätetest loobuma, kuna see tähendaks keskkonna- ja tervisekaitse taseme alandamist nendes liikmesriikides.
- (9) Amet soovitas piirangu kehtestamiseks kolmeaastast üleminekuperioodi.
- (10) 9. märtsil 2018 võttis ameti riskihindamise komitee (RAC) vastu määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 70 kohase arvamuse XV lisa kohase toimiku kohta. Selles arvamuses nõustus riskihindamise komitee ameti järeldusega, et pliidi sisaldava lastud laskemoona allaneelamine veelindude poolt avaldab toksikoloogilist mõju, põhjustades ka surma. Seoses inimeste tervisega jõudis riskihindamise komitee järeldusele, et plii on väga mürgine ja et ei ole kehtestatud lävendeid ei neuroloogilisele arengule avalduva mõju suhtes laste puhul ega vererõhule või neerufunktsioonile avalduva mõju suhtes täiskasvanute puhul, mistõttu ohtu kujutab igasugune kokkupuude pliiga. Riskihindamise komitee jõudis järeldusele, et kavandatud piirang on tuvastatud ohtude kõrvaldamiseks asjakohane kogu liitu hõlmav meede.
- (11) Riskihindamise komitee toetas jõuliselt lühemat perioodi kui ameti pakutud kolm aastat. Põhjenduseks toodi, et iga viivitatud aasta toob kaasa umbes 4 000 tonni plii sattumise märgaladele, mille tagajärjel sureb umbes 1 miljon lindu.
- (12) 14. juunil 2018 võttis ameti sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee (SEAC) vastu määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 71 lõike 1 kohase arvamuse, milles järeldati, et kavandatud piirang on tuvastatud ohtude käsitlemiseks asjakohane kogu liitu hõlmav meede, võttes arvesse asjaolu, et meetmest saadav sotsiaal-majanduslik kasu on proportsionaalne sotsiaal-majanduslike kuludega. Lisaks jõudis SEAC järeldusele, et kavandatud piirangu kulud kannaksid peamiselt jahimehed ning et kulude suurenemine jahimeeste jaoks jääb mõistlikkuse piiridesse.

⁽⁴⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/6ef877d5-94b7-a8f8-1c49-8c07c894fff7>

- (13) SEAC leidis, et lühem periood kui XV lisa kohases toimikus soovitatud kolm aastat võib tekitada rakendamisprobleeme nendes liikmesriikides, kus pliid sisaldava laskemoona kasutamise keeld märgaladel kehtib praegu ainult teatud juhtudel või puudub üldse, kuigi SEAC tunnistas ka seda, et lühem üleminekuperiood võib olla võimalik, võttes arvesse asjaolu, et pliivaba laskemoon on juba turul kättesaadav ning et lühemal perioodil oleks jahipüsside kiirest asendamisest tulenevale lisakulule vaid väike mõju.
- (14) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 77 lõike 4 punktiga h peeti piirangu väljatöötamise käigus nõu jõustamisalase teabe vahetamise foorumiga ja sealt saadud soovitusi võeti arvesse.
- (15) Amet edastas RAC ja SEACi arvamused ⁽⁹⁾ komisjonile 17. augustil 2018.
- (16) Võttes arvesse XV lisa kohast toimikut, RACi ja SEACi arvamusi, sotsiaal-majanduslikku mõju ja alternatiivide kättesaadavust, leiab komisjon, et pliid sisaldava laskemoona laskmine märgaladel või nende ümbruses kujutab endast vastuvõetamatut ohtu keskkonnale ja võimalikku ohtu inimeste tervisele, millega tuleb tegeleda kogu liidus. Seepärast on asjakohane kehtestada piirang pliid sisaldava laskemoona kasutamisele märgalal või selle ümbruses.
- (17) Võttes arvesse, kui raske on jõustamisasutustel jahimehi püssist laskmiselt tabada, peaks piirang hõlmama ka pliid sisaldava laskemoona kaasas kandmist laskmas oleku ajal. See võimaldab püssilaskmise piirangut palju tõhusamalt jõustada ning tagab seega piirangu tõhususe seoses keskkonnale ja inimeste tervisele avalduvate riskide vähendamisega. Piirang ei tohiks olla seotud omandiõigusega. Seetõttu tuleks ameti soovitatud mõiste „valdamine“ asemel kasutada mõistet „kaasas kandmine“.
- (18) Pliid sisaldava laskemoona valdamise piirangut tuleks siiski kohaldada konkreetselt laskmas oleku ajal kaasas kandmise suhtes, mitte mõnes muus olukorras kaasas kandmise suhtes, näiteks kui laskemoona veetakse üle märgalade mujale tarnimiseks. Lisaks leiab komisjon, et kaasas kandmise piirang peaks olema otseselt seotud piirangu kohaldamisalasse kuuluva konkreetse laskmise liigiga (laskmine märgaladel või nende ümbruses). Selle põhjuseks on asjaolu, et XV lisa toimikut käsitleva avaliku konsultatsiooni käigus esitatud märkused näitasid, et mõnes liikmesriigis liiguvad jahimehed, kes tegelevad muud liiki laskmisega, jahipäeva käigus üsna tõenäoliselt läbi eri tüüpi maastiku, nii läbi märgalade kui ka muude maastike. Samuti leiab komisjon, et jõustamisele kaasaaitamiseks peaks kaasaskandmise piirang hõlmama mitte ainult kaasaskandmist märgalal laskmas oleku ajal, vaid ka kaasaskandmist märgalale laskma mineku osana, see tähendab juhul, kui on olemas tihe seos tegeliku laskmisega. See hõlmaks näiteks kaasaskandmist märgalale laskma minemise või sealt tulemise ajal või kaasaskandmist kellegi poolt, kes jahimehi jahiretkel abistab.
- (19) Kuna praktikas on raske tõendada, missugust konkreetset laskmisviisi pliid sisaldavat laskemoona kaasas kande isik kasutada kavatseb, on asjakohane kehtestada õiguslik eeldus, mille kohaselt käsitatakse igäht, kes tabatakse märgaladel või nende ümbruses pliid sisaldava laskemoona kaasaskandmiselt kas siis, kui ta on laskmas või laskma mineku osana, isikuna, kellel on kaasas pliid sisaldav laskemoon märgalal laskmise ajal või märgalale laskma mineku osana. Teisisõnu peab see isik ise tõendama, et ta kavatses tegelikult minna mujale laskma ja läbis märgala üksnes selleks, et mujale laskma minna.
- (20) Seoses geograafilise kohaldamisalaga tegi amet ettepaneku, et pliid sisaldava laskemoona laskmise piirangut tuleks kohaldada mitte ainult märgaladel, vaid ka piirkondades, kus „pliid sisaldav lastud laskemoon võib maanduda märgalale“. Komisjon märgib, et riskihindamise komitees oli olemas mõningane toetus märgalasid ümbritseva kindlaksmääratud puhvervööndi kvantitatiivseks määratlemiseks, selle asemel et tugineda katsele, mis näitaks, kuhu pliid sisaldav lastud laskemoon võib maanduda. Komisjon nõustub, et kindlaksmääratud puhvervöönd lihtsustab tõenäoliselt piirangu järgimist ja jõustamist. Seepärast tuleks piirangut kohaldada pliid sisaldava laskemoona laskmise suhtes mitte ainult märgaladel, vaid ka märgalasid ümbritsevas kindlas puhvervööndis, mis on kvantitatiivselt kindlaks määratud. Proportsionaalsuse tagamise vajadust silmas pidades tuleks kindlaksmääratud puhvervööndi suuruseks kehtestada 100 meetrit märgala piirist.

⁽⁹⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/b092e670-3266-fb5d-6296-544eacbb5d4a>

- (21) Arvestades piirangu jõustamise eeliseid ja tõhusust, mis tulenevad sellest, et jahimehi pole vaja tabada pliid sisaldava laskemoona tegelikult laskmiselt, peab komisjon asjakohaseks kohaldada pliid sisaldava laskemoona kaasaskandmise piirangut mitte ainult märgaladel, vaid ka märgalasid ümbritsevas puhvervööndis.
- (22) Kuna laskemoon ei ole tavaliselt välja töötatud ega turule viidud spetsiaalselt või ainult märgaladel või nende ümbruses kasutamiseks, mõjutaks pliid sisaldava laskemoona turulelaskmise piirang laskmist kõigil maastikel. Seepärast peaks piirang piirduma pliid sisaldava laskemoona püssist laskmise ja selle kaasaskandmisega.
- (23) Piirangut tuleks kohaldada pliid sisaldava laskemoona suhtes, mille pliisisaldus on vähemalt 1 %. 1 % on mittetoksilise laskemoona heakskiitmisel Ameerika Ühendriikides kohaldatav sisaldusmäär, millega välditakse rändlindudele ja muudele metsloomadele või nende elupaikadele märkimisväärse mürgistusohu avaldumist. Lisaks peetakse piirangu jaoks 1 %list sisaldusmäära piisavaks, et vähendada pliid sisaldavast laskemoonamaterjalist tulenevaid ohte, kuid samas on see kergesti saavutatav ka alternatiivse laskemoona tootjatele, arvestades, et mõned neist alternatiividest sisaldavad tõenäoliselt lisandina pliidi.
- (24) Piirangut silmas pidades on asjakohane lähtuda Ramsaris 2. veebruaril 1971 allkirjastatud rahvusvahelise tähtsusega märgalade konventsioonis (Ramsari konventsioon) kasutatud „märgalade“ määratlust, nagu soovitas amet ja mida kinnitati RACi ja SEACi arvamustes, kuna see määratlus on kõikehõlmav ja hõlmab kõiki märgalade liike (sealhulgas turbaalasid, kus leidub ka palju veelinde) ning kuna Ramsari konventsioonis on välja töötatud ka märgalade liikide klassifitseerimise süsteem, mis aitab märgalasid tuvastada.
- (25) Sidusrühmadele tuleks anda piisavalt aega, et nad saaksid võtta asjakohaseid meetmeid piirangu järgimiseks, ning liikmesriikidele tuleks anda piisavalt aega, et valmistuda piirangu jõustamiseks. Võttes arvesse RACi ja SEACi väljendatud seisukohti ameti pakutud kolmeaastasest perioodist lühema üleminekuperioodi võimalikkuse ja asjakohasuse kohta ning võttes eelkõige arvesse igal aastal pliid sisaldava laskemoona kasutamise tõttu märgaladele sattuva plii hinnangulist mõju, tuleks piirangu kohaldamist edasi lükata 24 kuu võrra.
- (26) 2018. aasta septembris avaldas amet uurimisaruande⁽⁶⁾ tulemusel, milles vaadati läbi olemasolev teave plii eri kasutusviiside kohta, muu hulgas maa-aladel väljaspool märgalasid, st maismaakeskkonnas kasutatava laskemoona kohta. Kuna uurimisaruandes leiti muu hulgas, et kättesaadava teabe põhjal võib järeldada, et pliid sisaldava laskemoona kasutamine maismaakeskkonnas kujutab endast ohtu nii inimese tervisele kui ka keskkonnale, palus komisjon 2019. aastal ametil koostada XV lisa kohane toimik, pidades silmas plii turule laskmise ja kasutamise võimalikku piiramist laskemoona ja kalapüügivahendite puhul⁽⁷⁾.
- (27) Lisaks väljendasid riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee oma XV lisa toimikut käsitlevates arvamustes pliid sisaldava laskemoona kasutamise kohta märgalal laskmisel oma nõusolekut ameti seisukohaga, et pliid sisaldava laskemoona turule laskmise ja kasutamise keelamine kõigil maastikel tõstaks keskkonnakaitse taset ning oleks praktilisest ja jõustatavuse seisukohast tõhusam.
- (28) Mõnes liikmesriigis võib käesoleva määрусega kehtestatud piirang põhjustada liikmesriigi geograafiliste eritingimuste tõttu erilisi raskusi. Liikmesriikides, kelle territooriumil on märkimisväärne osa märgalasid, võib pliid sisaldava laskemoonaga laskmise ja selle kaasaskandmise keelul märgaladel ja nende ümbruses olla praktikas samasugune mõju nagu kogu territooriumi hõlmaval täielikul laskmise keelustamisel, kuna igat liiki jahimehed satuvad peaaegu vältimatult sageli märgaladele või nende ümbrusse. Lisaks ei pruugi vahendid, mida tuleks kasutada ainult märgaladele ja nende ümbrusele suunatud piirangu jõustamiseks, olla palju väiksemad ja võivad olla isegi suuremad kui vahendid, mida on vaja kogu nende territooriumi hõlmava piirangu jõustamiseks.

⁽⁶⁾ https://echa.europa.eu/documents/10162/13641/lead_ammunition_investigation_report_en.pdf/efdc0ae4-c7be-ee71-48a3-bb8abe20374a

⁽⁷⁾ https://echa.europa.eu/documents/10162/13641/rest_lead_ammunition_COM_request_en.pdf/f607c957-807a-3b7c-07ae-01151001d939

- (29) Võttes arvesse kirjeldatud raskusi ning vajadust, et meede oleks mitte ainult tõhus, vaid ka lihtne ja õiglane jahikogukonna kui terviku suhtes, samuti ameti uurimisaruande tulemusi ning riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee seisukohti, leiab komisjon, et nendele liikmesriikidele, kus sellised raskused tõenäoliselt tekivad, tuleks anda võimalus kehtestada oma territooriumil erinev piirang, mis keelaks nii pliidi sisaldava laskemoona turule laskmise kui ka selle püssist laskmise ja kaasaskandmise kogu nende territooriumil, nii märgaladel kui ka väljaspool neid, hoolimata laskmise liigist.
- (30) Õiguskindluse tagamiseks on oluline kindlaks määrata liikmesriigid, kellel on õigus seda võimalust kasutada. See võimalus peaks olema kättesaadav neile liikmesriikidele, kelle territooriumist vähemalt 20 % moodustavad märgalad. 20 % künnis peaks hõlmama neid liikmesriike, kellele geograafiliste eritingimuste tõttu tõenäoliselt raskusi tekib.
- (31) Kuna piirang, mida need liikmesriigid võivad kehtestada, oleks rangem kui ainult märgaladel ja neid ümbritsevatel aladel kehtiv piirang, on asjakohane sätestada kõnealuse piirangu kehtestamiseks pikem periood. Pikem periood peaks olema 36 kuud, mis vastab ameti poolt XV lisa toimikus algselt soovitatud perioodile.
- (32) Läbipaistvuse ja õiguskindluse huvides tuleks seda võimalust kasutatavalt liikmesriikidelt nõuda, et nad teavitaksid komisjoni oma kavatsusest ja meetmetest, mida nad on võtnud selle rakendamiseks teatava tähtaja jooksul, ning komisjon peaks viivitamata tegema üldsusele kättesaadavaks nii teavituse kui ka vastuvõetud siseriiklike meetmete tekstid.
- (33) Mitmed liikmesriigid on kehtestanud siseriiklikud sätted, millega keelatakse või piiratakse pliidi sisaldava laskemoona kasutamist keskkonna või inimeste tervise kaitset silmas pidades rangemalt, kui on sätestatud käesolevas määruses. Kui sundida neid liikmesriike käesoleva määruse nõuete täitmiseks vähendama olemasolevat kaitsetaset, võib see suurendada pliimoona kasutamist nendes liikmesriikides. Selline tulemus ei oleks kooskõlas aluslepingu artikli 114 lõikes 3 nõutud kaitstuse kõrge tasemega. Seepärast tuleks liikmesriikidel lubada säilitada rangemad sätted.
- (34) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 1907/2006 vastavalt muuta.
- (35) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 133 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 25. jaanuar 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa kande 63 teise veergu lisatakse järgmised punktid:

	„11. Pärast 15. veebruari 2023 ei tohi märgaladel või neist kuni 100 meetri piires teha ühtki järgmistest toimingutest: a) lasta püssist laskemoona, mille (metallina väljendatud) plii sisaldus on 1 massiprotsent või suurem; b) kanda kaasas sellist laskemoona märgalal laskmas olles või märgalale laskma mineku osana. Esimese alapunkti kohaldamisel kehtib järgmine: a) „märgalast 100 meetri piires“ – märgala mis tahes välispiirist 100 meetri raadiuses; b) „laskmine märgalal“ – laskmine märgalal või sellest 100 meetri piires; c) kui märgalal või sellest 100 meetri piires laskmas viibiv või laskma minev isik leitakse kaasas kandmas laskemoona, loetakse kõnealune laskmine märgalal laskmiseks, välja arvatud juhul, kui kõnealune isik suudab tõendada, et tegemist oli muud liiki laskmisega. Esimeses alapunktis sätestatud piirangut ei kohaldata liikmesriigis, kes teatab kooskõlas punktiga 12 komisjonile, et ta kavatseb kasutada kõnealuses punktis antud võimalust. 12. Kui vähemalt 20 % liikmesriigi kogu territooriumist, välja arvatud territoriaalveed, on märgalad, võib kõnealune liikmesriik punkti 11 esimeses alapunktis sätestatud piirangu asemel kogu oma territooriumil keelata alates 15. veebruarist 2024 järgmised toimingud: a) lasta turule laskemoona, mille (metallina väljendatud) plii sisaldus on 1 massiprotsent või suurem; b) lasta püssist sellist laskemoona; c) kanda kaasas sellist laskemoona laskmas olemise ajal või laskma mineku osana. Iga liikmesriik, kes kavatseb kasutada esimeses alapunktis antud võimalust, teatab sellest kavatsusest komisjonile hiljemalt 15. augustiks 2021. Liikmesriik edastab vastuvõetud siseriiklike meetmete teksti komisjonile viivitamata ja igal juhul hiljemalt 15. augustiks 2023. Komisjon teeb viivitamata üldsusele kättesaadavaks iga sellise kavatsuse ja saadud siseriiklike meetmete tekstid. 13. Punktides 11 ja 12 kasutatakse järgmisi mõisteid: a) „märgalad“ – looduslikud või tehislikud, alalised või ajutised seisva või voolava, mageda, riim- või soolase veega soo-, madal soo-, turba- või veealad, sealhulgas mereveealad, mille sügavus mõõna ajal ei ületa kuut meetrit; b) „laskemoon“ – graanulid, mida kasutatakse või mis on ette nähtud ühekordse laengu või padrunina jahipüssis kasutamiseks; c) „jahipüss“ – sileraudne püss, välja arvatud õhkpüssid; d) „laskmine“ – igasugune laskmine jahipüssist; e) „kaasas kandmine“ – enda juures hoidmine või mis tahes muul viisil kandmine või vedamine; f) et määrata kindlaks, kas isik, kelle valdusest leitakse laskemoona, kannab seda kaasas „laskma mineku osana“: i) võetakse arvesse kõiki juhtumi asjaolusid; ii) isik, kelle valdusest leitakse laskemoona, ei pruugi tingimata olla isik, kes laseb.“
--	---

	14. Liikmesriigid võivad säilitada 15. veebruaril 2021 kehtivad keskkonna ja inimeste tervise kaitset käsitlevad siseriiklikud sätted, mis piiravad laskemoona pliisisaldust rangemalt, kui on sätestatud punktis 11. Liikmesriik edastab kõnealuste siseriiklike sätete teksti viivitamata komisjonile. Komisjon teeb viivitamata üldsusele kättesaadavaks kõik saadud siseriiklike sätete tekstid.“
--	---